

Laidiens: 09.03.2006., Nr. 40

Ministru kabineta noteikumi Nr.146

Rīgā 2006.gada 14.februārī (prot. Nr.9 58.§)

Noteikumi par pasažieru kuģu drošības prasībām

Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 11.panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka starptautisko normatīvo aktu prasību piemērošanu pasažieru kuģu drošības jomā (neatkarīgi no kara valsts piederības) šādiem pasažieru kuģiem, kuri veic vietējos reisus:

1.1. jauniem pasažieru kuģiem;

1.2. esošajiem pasažieru kuģiem, kuru garums ir 24 metri un vairāk;

1.3. ātrgaitas pasažieru kuģiem.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

2.1. **pasažieru kuģis** - kuģis, kas pārvadā vairāk nekā 12 pasažierus;

2.2. **ro-ro pasažieru kuģis** - kuģis, kas pārvadā vairāk nekā 12 pasažierus un kuram ir speciālas klases kravas telpas, kas atbilst šo noteikumu 1.pielikuma II-2/A/2 punkta nosacījumiem;

2.3. **ātrgaitas pasažieru kuģis** - ātrgaitas kuģis (kā noteikts 1974.gada Starptautiskās konvencijas par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras un tās 1988.gada protokola (turpmāk - SOLAS konvencija) (jaunākajā redakcijā) X nodaļas 1.noteikumā), kas pārvadā vairāk nekā 12 pasažierus. Pasažieru kuģi, kas veic vietējos reisus B, C vai D kuģošanas rajonos, nav uzskatāmi par ātrgaitas pasažieru kuģiem, ja:

2.3.1. to ūdensizspaidis, kas atbilst konstruktīvajai ūdenslīnijai, ir mazāks par 500 m³;

2.3.2. to maksimālais ātrums (kā noteikts Starptautiskās jūras organizācijas Kuģošanas drošības komitejas 1994.gada 20.maija Rezolūcijā MSC 36 (63) ietvertā Starptautiskā ātrgaitas kuģu drošības kodeksa (turpmāk - Ātrgaitas kuģu kodekss) (jaunākajā redakcijā) 1.4.30.apakšpunktā) ir mazāks par

20 mezgļiem;

2.4. jauns kuģis - kuģis, kuram ielikts ķīlis vai kas atrodas būvniecības stadijā 1998.gada 1.jūlijā vai pēc šī datuma. Līdzīga būvniecības stadija ir stadija, kurā:

2.4.1. sākas ar konkrētu kuģi saistīti būvniecības darbi;

2.4.2. ir uzsākta šī kuģa montāža, kurā izmantotas vismaz 50 tonnas vai 1 % no visas korpusa konstrukciju aprēķinātās masas atkarībā no tā, kura no tām ir mazāka;

2.5. esošais kuģis - kuģis, kas nav jauns kuģis;

2.6. vecums - kuģa vecums, kas izteikts gadu skaitā pēc kuģa nodošanas ekspluatācijā;

2.7. pasažieris - ikviena persona uz kuģa, izņemot:

2.7.1. kuģa kapteini un apkalpes locekļus vai citas personas, kas nodarbinātas vai pieņemtas darbā uz kuģa šā kuģa vajadzībām;

2.7.2. bērnu, kas nav sasniedzis gada vecumu;

2.8. kuģa garums - garums, kas ir 96 % no pilna kuģa garuma pa ūdenslīniju (ja iegrime ir 85 % no teorētiskā sānu augstuma), kas tiek mērīts no ķīļa augšējās malas, vai garums no kuģa priekšvadņa priekšējās malas līdz stūres vārpstas asij pa to pašu ūdenslīniju, - atkarībā no tā, kurš ir lielāks. Ja kuģis ir projektēts ar konstruktīvo galsveri, nepieciešams, lai ūdenslīnija, pa kuru tiek mērīts garums, būtu paralēla konstruktīvajai ūdenslīnijai;

2.9. priekšgala augstums - 1966.gada Starptautiskās konvencijas par kravas marku un tās 1988.gada protokola ar grozījumiem (turpmāk - Starptautiskā konvencija par kravas marku) 39.noteikumā noteiktais priekšgala augstums kā vertikāls attālums priekšējā perpendikulā starp ūdenslīniju, kas atbilst noteiktajam vasaras brīvsāna augstumam pie projektētās galsveres, līdz atklātā klāja sānu augšai;

2.10. kuģis ar pilnu klāju - kuģis ar nepārtrauktu klāju, kas pakļauts laikapstākļu un jūras iedarbībai. Kuģis ir aprīkots ar autonomām ūdensnecaurlaidīgām aizvēršanas/atvēršanas ierīcēm. Nepārtraukts klājs var būt ūdensnecaurlaidīgs klājs vai līdzvērtīga konstrukcija, kas ietver ūdensnecaurlaidīgu klāju, pilnīgi aprīkotu ar pietiekami izturīgām un ūdensnecaurlaidīgām aizvēršanas ierīcēm;

2.11. starptautisks reiss - jūras reiss no Latvijas ostas uz ostu, kas atrodas ārpus Latvijas, vai pretēji;

2.12. vietējais reiss - reiss kuģošanas rajonos no Latvijas ostas uz to pašu vai citu ostu Latvijā (t.i.,

kuģošana starp vienas valsts ostām);

2.13. **kuģošanas rajons** - rajons, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 8.1.apakšpunktu. Piemērojot noteikumus par radiosakariem, kuģošanas rajonu definīcijas atbilst SOLAS konvencijas IV nodaļas 2.noteikumā noteiktajām;

2.14. **ostas teritorija** - teritorija, kas nav Latvijas Republikas noteiktais kuģošanas rajons un kas plešas līdz ostas akvatorijas tālākajai vietai jūrā, veidojot ostas sistēmas neatņemamu daļu, vai līdz tādu dabas ģeogrāfisko pazīmju noteiktajām robežām, kuras aizsargā upes grīvu, vai līdzīga aizsargāta teritorija;

2.15. **patvēruma vieta** - ikviena dabiski vai mākslīgi aizsargāta teritorija, kuru kuģis var izmantot par patvērumu apstākļos, kad tā drošība var būt apdraudēta;

2.16. **karoga valsts administrācija** - Latvijas Republikas Satiksmes ministrija;

2.17. **uzņēmējvalsts** - valsts, no kuras ostas/ostām vai uz kuras ostu/ostām kuģis ar citas valsts karogu veic vietējos reisos;

2.18. **jūdze** - 1852 metri;

2.19. **zīmīgais viļņu augstums** - noteiktā laikposmā novērota viļņu lielākā augstuma vienas trešdaļas vidējais augstums;

2.20. **cilvēki ar kustību ierobežojumiem** - cilvēki, kuriem ir grūtības izmantot sabiedrisko transportu, arī gados vecāki cilvēki, cilvēki ar īpašām vajadzībām, cilvēki ar maņu orgānu traucējumiem, cilvēki, kuri izmanto braucamkrēslus, grūtnieces un personas ar maziem bērniem.

3. Šo noteikumu 1.punktā minēto kuģu atbilstību šajos noteikumos noteiktajām drošības prasībām nodrošina Latvijas Jūras administrācijas Kuģošanas drošības inspekcija (turpmāk - Kuģošanas drošības inspekcija) vai atzītā organizācija.

4. Kuģošanas drošības inspekcija vai atzītā organizācija pārbauda, vai 1.punktā minētie kuģi, kuri kuģo ar tādas valsts karogu, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, uzsākot vietējos reisos, atbilst šo noteikumu prasībām.

5. Šie noteikumi neattiecas uz:

5.1. pasažieru kuģiem, kuri ir:

5.1.1. karakuģi vai karaspēka transportkuģi;

5.1.2. kuģi, kuru kustību nenodrošina mehāniski līdzekļi;

5.1.3. kuģi, kuri nav būvēti no tērauda vai līdzīga materiāla un uz kuriem neattiecas prasības ātrgaitas pasažieru kuģiem (Rezolūcija MSC 36 (63)) vai prasības kuģiem ar dinamisko cēlējspēku (Rezolūcija A.373 (X));

5.1.4. primitīvas konstrukcijas koka kuģi;

5.1.5. oriģināli vēsturiski pasažieru kuģi, kas būvēti pirms 1965.gada, un atsevišķas to kopijas, kuras būvētas no oriģināliem materiāliem;

5.1.6. atpūtas jahtas, ja uz tām nestrādā vai nestrādās apkalpe, un tās pārvadā ne vairāk kā 12 pasažieru komerciālos nolūkos;

5.1.7. kuģi, kuri darbojas vienīgi ostu teritorijā;

5.2. ātrgaitas pasažieru kuģiem, kuri ir:

5.2.1. karakuģi un karaspēka transportēšanas līdzekļi;

5.2.2. atpūtas kuģi, ja uz tiem nestrādā vai nestrādās apkalpe un tie pārvadā ne vairāk kā 12 pasažieru komerciālos nolūkos;

5.2.3. kuģi, kas darbojas vienīgi ostu teritorijā.

II. Pasažieru kuģu klases

6. Pasažieru kuģus, ņemot vērā kuģošanas rajonu, kurā tie darbojas, iedala šādās klasēs:

6.1. A klases kuģis - pasažieru kuģis, kurš veic vietējos reisus (izņemot B, C un D klases pasažieru kuģus);

6.2. B klases kuģis - pasažieru kuģis, kurš veic vietējos reisus un to laikā ne brīdi neatrodas tālāk par 20 jūdzēm no krasta līnijas, kur kuģa avārijā cietušas personas var nokļūt krastā un kur ir vidējs paisuma-bēguma augstums;

6.3. C klases kuģis - pasažieru kuģis, kurš veic vietējos reisus, ja attiecīgajos kuģošanas rajonos varbūtība, ka viļņi var pārsniegt 2,5 m augstumu, ir mazāka nekā 10 % gadā attiecībā uz kuģiem, kuri kuģo visu gadu, vai - īpaši ierobežotā gada laikā - attiecībā uz kuģiem, kuri kuģo vienīgi šādā laikposmā (piemēram, kuģošana vasarā), turklāt kuģis šo reisu laikā ne brīdi neatrodas tālāk par 15 jūdzēm no patvēruma vietas un tālāk par piecām jūdzēm no krasta līnijas, kur kuģa avārijā cietušas personas var nokļūt krastā un kur ir vidējs paisuma-bēguma augstums;

6.4. D klases kuģis - pasažieru kuģis, kurš veic vietējos reisus, ja attiecīgajos kuģošanas rajonos varbūtība, ka viļņi var pārsniegt 1,5 m augstumu, ir mazāka nekā 10 % gadā attiecībā uz kuģiem, kuri kuģo visu gadu, vai - īpaši ierobežotā gada laikā - attiecībā uz kuģiem, kuri kuģo vienīgi šādā laikposmā (piemēram, kuģošana vasarā), turklāt kuģis šo reisu laikā ne brīdi neatrodas tālāk par sešām jūdzēm no patvēruma vietas un tālāk par trim jūdzēm no krasta līnijas, kur kuģa avārijā cietušas personas var nokļūt krastā un kur ir vidējs paisuma-bēguma augstums.

7. Ātrgaitas pasažieru kuģiem piemēro Ātrgaitas kuģu kodeksa 1.sadaļā (1.4.10. un 1.4.11.apakšpunkts) noteiktās kuģu klases.

8. Latvijas Jūras administrācija:

8.1. izveido un atjauno Latvijas Republikas jurisdikcijā esošo kuģošanas rajonu sarakstu, nosakot robežas zonām, kurās reisi notiek visu gadu un, ja nepieciešams, periodiski ierobežo kuģu klašu izmantošanu, pamatojoties uz 6.punktā noteiktajiem kuģu klašu kritērijiem;

8.2. kuģošanas rajonu sarakstu publicē mājas lapā internetā www.jurasadministracija.lv.

III. Noteikumu piemērošana

9. Kuģošanas drošības inspekcija vai atzītā organizācija atzīst citas Eiropas Savienības dalībvalsts izsniegtos ātrgaitas kuģu drošības sertifikātus un darbības atļaujas dokumentus ātrgaitas pasažieru kuģiem, kuri veic vietējos reisos, vai šo noteikumu VI nodaļā minētos pasažieru kuģu drošības sertifikātus pasažieru kuģiem, kuri veic vietējos reisos.

10. Kuģošanas drošības inspekcija pārbauda ārvalsts pasažieru kuģi vai ātrgaitas pasažieru kuģi, kurš veic vietējos reisos, un tā dokumentāciju saskaņā ar normatīvajos aktos par ostas valsts kontroli ietvertajiem nosacījumiem.

11. Kuģu aprīkojums, kurš noteikts normatīvajos aktos par jūras kuģu aprīkojumu un atbilst to prasībām, uzskatāms par atbilstošu šo noteikumu nosacījumiem.

IV. Drošības prasības

12. Drošības prasības jauniem un esošajiem A, B, C un D klases pasažieru kuģiem:

12.1. korpusa, galveno un paligmehānismu elektriskās un automātiskās vadības iekārtas atbilst klasifikācijas prasībām saskaņā ar SOLAS konvencijas II-1.nodaļas A-1.daļas 3-1.noteikumu;

12.2. piemēro SOLAS konvencijas IV, V un VI nodaļas noteikumus (arī 1988.gada Globālo jūras negadījumu un drošības sistēmu (turpmāk - GMDSS), kas noteikta SOLAS konvencijas IV nodaļā (jaunākajā redakcijā));

12.3. piemēro SOLAS konvencijas V nodaļas 12.noteikuma prasības par kuģa navigācijas aprīkojumu. Normatīvajos aktos par jūras kuģu aprīkojumu minēto kuģu navigācijas aprīkojumu, kurš atbilst minēto normatīvo aktu prasībām, uzskata par atbilstošu SOLAS V/12.noteikuma (r) apakšpunkta prasībām par kuģošanas aprīkojuma tipu.

13. Drošības prasības jauniem pasažieru kuģiem:

13.1. galvenās prasības:

13.1.1. jauni A klases pasažieru kuģi atbilst SOLAS konvencijas prasībām un attiecīgajām īpašajām prasībām, kas noteiktas šajos noteikumos. Noteikumiem, kuru interpretāciju SOLAS konvencija atstāj dalībvalstu karoga valsts administrācijas ziņā, piemēro šo noteikumu 1.pielikumā ietvertos nosacījumus;

13.1.2. jauni B, C un D klases pasažieru kuģi atbilst šo noteikumu nosacījumiem;

13.2. prasības kravas zīmei:

13.2.1. jauni pasažieru kuģi, kuru garums ir 24 metri vai lielāks, atbilst Starptautiskajai konvencijai par kravas marku;